

УКРАЇНА

**МІНІСТЕРСТВО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
І ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Актуальні питання
ветеринарної патології
(частина 1)**

***Матеріали Першої Всеукраїнської науково-
виробничої конференції ветеринарних патологів
(13-15 листопада 1996 р., м. Київ)***

Київ - 1996

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ МЕТАСТРОНГІЛЬОЗУ СВИНЕЙ В ГОСПОДАРСТВАХ
ПОЛІСЬКОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ З РІЗНОЮ ТЕХНОЛОГІЄЮ УТРИМАННЯ

А.А.Антіпов, асистент

Білоцерківський державний аграрний університет

Забезпечення населення достатньою кількістю повноцінних продуктів тваринного походження значною мірою залежить від інтенсивного розвитку свинарства як однієї з найбільш скоростиглих і економічно вигідних галузей тваринництва. На жаль, за останні роки в Україні виробництво м'яса на душу населення істотно скоротилося. Суттєвими факторами, які стримують ріст поголів'я свиней є широке розповсюдження нематодозних захворювань, таких як аскаридоз, трихоцефалоз, езофагостомоз, метастронгільоз. Особливе місце за розмірами збитків належить метастронгільозу.

В рідні роки на Україні вивчені деякі питання епізоотології метастронгільозу /і.С.Куліков, 1941., Р.С.Чеботарьов, 1957/. Обмежені дані можна знайти у зр'ятах районних лабораторій ветеринарної медицини. Однак, для розробки науково-обґрунтованих рекомендацій по боротьбі з метастронгільозом свиней необхідні знання епізоотичної ситуації та її особливостей в різних кліматичних зонах України.

Метою нашої роботи було вивчення розповсюдження метастронгільозу свиней в свинарських господарствах поліської зони України та встановити ступінь ураження їх в залежності від технології утримання.

Розповсюдження метастронгільозу вивчали на протязі 1992-1995 років шляхом овоскопічних досліджень та неповних гельмінтологічних розтинів легень свиней. Овоскопічні дослідження проведені в обласних, районних лабораторіях ветеринарної медицини та в лабораторії кафедри паразитології Білоцерківського державного аграрного університету. Дослідили 3 942 тварин різних вікових груп, що становили 10-12% від загальної кількості свиней в 21 господарстві Волинської, Житомирської та Чернігівської областей. Для дослідження використовували комбінований метод з розчином нітрату амонію. Неповні гельмінтологічні розтини провели на Чернігівському, Прилукському та Житомирському м'ясокомбінатах. Були враховані дані розти-

нів легень від 10 215 свиней з 91 господарства 20 районів Чернігівської, Хмельницької, Житомирської областей. Ступінь ураження свиней оцінювали за двома показниками - екстенсивністю інвазії /Еі/ та інтенсивністю інвазії /іі/.

У результаті овоскопічних досліджень свиней метастронгілами були уражені 394 голови. Еі становила 9,99% при іі - 32,3 екз. Виявили вплив технології утримання свиней на інвазованість метастронгілами. Найбільш ураженими були свині в традиційних товарних господарствах в порівнянні з спеціалізованими. Еі в товарних господарствах, де система утримання стаціонарна та напівстаціонарна становила 12,46 та 16,91% при іі - 20,9 та 22,1 екз. яець, відповідно. У спеціалізованих господарствах, де тварини поступали з господарств-постачальників Еі становила 4,16%, а іі - 5,5 екз. В господарствах з закінченим циклом виробництва метастронгілозна інвазія була відсутня.

При проведенні гельмінтологічних розтинів легень метастронгіли виявили у 340 свиней, що становлять 3,33% досліджених тварин при іі - 32,3 екз. При аналізі епізоотичного стану окремих господарств констатували, що метастронгіли знайдені у 43 господарствах із 91 дослідженого, тобто Еі складала 47,25% і коливалась вона від 0,5 до 57,14%, а іі - від 4 до 68 екз. гельмінтів на одну голову. Найбільш були уражені свині у товарних господарствах з напівстаціонарною системою утримання і поганими санітарними умовами. Еі складала 8,35% при іі - 35,0 екз. В спеціалізованих свинарських господарствах з закінченим циклом виробництва метастронгілозна інвазія була відсутня. В цілому метастронгіли були знайдені у 16 /із 20 досліджених / районах вищезгаданих областей /80,0%/.

Таким чином, результати наших досліджень свідчать про широке розповсюдження метастронгілозної інвазії в свинарських господарствах поліської зони України. Найбільшу екстенсивність Метастронгілозної інвазії спостерігали у традиційних товарних господарствах з стаціонарним та напівстаціонарним утриманням свиней, найменшою або зовсім відсутньою - у спеціалізованих свинарських господарствах.